

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

*KOMISIJE ZA OČUVANJE NACIONALNIH SPOMENIKA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2018. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI
KOMISIJE ZA OČUVANJE NACIONALNIH SPOMENIKA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2018. GODINU

Broj: 02-16-1-812 /19

Sarajevo, juli 2019. godine

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....	5
	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	5
	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	7
II	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	9
1.	KRITERIJI	9
2.	REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA	9
3.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	11
3.1	Funkcionisanje sistema internih kontrola	11
3.2	Finansijsko upravljanje i kontrola	12
4.	BUDŽET	12
4.1	Program rada i izvještaj o radu	12
5.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	13
5.1	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	13
5.1.1	Bruto plaće.....	13
5.1.2	Izdaci po osnovu ugovora za privremene i povremene poslove	14
5.1.3	Novčane donacije	15
5.1.3.1	Ugovori o privremenim i povremenim poslovima	15
5.2	Pregled prihoda i primitaka	15
5.3	Bilans stanja	16
5.3.1	Popis sredstava i obaveza	16
5.4	Pregled dinamike zapošljavanja	16
6.	JAVNE NABAVKE	17
6.1	Nabavka radova za restauraciju krova Zemaljskog muzeja	18
7.	KOMENTARI	19
	PRILOZI	19

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Komisija)** koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2018. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz budžeta, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji **Komisije** prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2018. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od **Komisije** u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo **Komisije** je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije, u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizione postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizione dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizione postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i da li finansijski izvještaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Sa rukovodstvom komuniciramo u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi sa revizijom finansijskih izvještaja **Komisije** za 2018. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije **Komisije** za 2018. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziju institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od **Komisije** u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *koeficijenti za obračun plaća članovima Komisije još uvijek nisu regulisani zakonskim propisima, a obračun i isplata se vrši na osnovu odluke Predsjedništva kojom je regulisan status članova Komisije (tačka 5.1 Izvještaja);*
- *na osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima obavljani su poslovi u kontinuitetu tokom godine, a za realizaciju projekata iz donatorskih sredstava su zaključeni ugovori o privremenim poslovima sa stalno zaposlenima (tačke 5.1.2 i 5.1.3.1 Izvještaja).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo **Komisije** je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje **Komisije**, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i

propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 24.07. 2019. godine

GENERALNI REVIZOR

Dragan Vrankić, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za ocjenu usklađenosti sa zakonima i drugim propisima korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2018. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o finansiranju institucija BiH.

2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je finansijsku reviziju Komisije za 2017. godinu, sačinio Izvještaj o finansijskoj reviziji i dao pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje i pozitivno mišljenje na usklađenost, sa skretanjem pažnje na obračun plaća i naknada članovima Komisije, angažovanje stalno zaposlenih na realizaciji ugovora o povremenim i privremenim poslovima i sveobuhvatnost planiranja javnih nabavki i nedosljednosti kod ocjene ponuda. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti.

Komisija nije postupila u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i nije dostavila odgovor o preduzetim aktivnostima na realizaciji datih preporuka u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u izvještaju o obavljenoj reviziji za 2017. godinu.

Uvidom u preduzete aktivnosti, dajemo osvrt na realizaciju preporuka:

Ocjena realizacije preporuka	Realizovana	Realizacija u toku	Nerealizovana
Odredbe internog akta o odmorima i plaćenom odsustvu su usaglašene su zakonskim odredbama.	●		
Evidencije o prisutnosti na poslu su urednije, a odsustva su usklađena sa podacima iz ostalih evidencija (knjiga putnih naloga).	●		
Uspostavljena je sveobuhvatnija evidencija o dnevnom korištenju službenih vozila.	●		
Nije uspostavljena praksa prilaganja radnih naloga uz fakture o servisiranju vozila kao dokaza o izvršenoj usluzi od strane dobavljača.			●
Komisija je usaglasila način korištenja mobilnih telefona sa važećim propisima, a odbijanje prekoračenja u slučajevima kada su troškovi veći od mjesečnog limita je bilo ažurnije.	●		
Nisu u potpunosti okončane aktivnosti na ažuriranju Mape procesa, a u segmentu upravljanja rizicima neophodne su dalje aktivnosti.		●	
Nije bilo novih aktivnosti Komisije niti nadležnih institucija na izmjeni zakonskih propisa u dijelu koji se odnose na obračun plaća i naknada u institucijama BiH.			●
Uspostavljeno je pravovremeno pravdanje putnih naloga i prilaganje pravdajuće dokumentacije, a otklonjeni su i ostali nedostaci u vezi sa realizacijom izdataka za službena putovanja.	●		
Komisija je i u 2018. godini za obavljanje određenog broja poslova sistematizovanih radnih mjesta angažovala zaposlene putem ugovora o djelu i ugovora o povremenim i privremenim poslovima.			●
Nije ukinuta praksa zaključivanja ugovora privremenog karaktera sa stalno zaposlenima za realizaciju projekata iz donatorskih sredstava.			●
Manjak stalnih sredstava je isknižen iz poslovnih knjiga Komisije bez utvrđivanja uzroka manjka			●
Planiranje nabavki je unaprijedeno i utvrdili smo mali broj slučajeva koji se odnose na postupke koji nisu planirani (hotelski smještaj) ili njihovo provođenje nije planirano prije isteka ranijih ugovora (uredski materijal). U testiranim postupcima nismo utvrdili nedostatke koji se tiču pravovremenog dostavljanja potrebnih dokumenata.		●	

3. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Komisija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Unutrašnja organizacija i način rada Komisije utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji koji je stupio na snagu u februaru 2017. godine, nakon dobijene saglasnosti Predsjedništva BiH¹. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Komisije, uređen je način rada i rukovođenja Komisijom, te opis radnih mjesta državnih službenika i zaposlenika. Istim su sistematizovana radna mjesta za 36 zaposlenih, uključujući tri člana Komisije.

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH² i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica interne revizije u institucijama BiH³, za obavljanje interne revizije u Komisiji nadležna je Jedinica interne revizije u Ministarstvu civilnih poslova BiH. U 2018. godini izvršena je revizija procesa plaća i naknada i obavljen naknadni pregled postupanja Komisije po datim preporukama interne revizije.

3.1 Funkcionisanje sistema internih kontrola

Komisija je na osnovu datih preporuka izvršila izmjene akata kod kojih smo uočili neusklađenosti sa važeći propisima i uspostavila kvalitetniju kontrolu kod pojedinih poslovnih procesa, što se može vidjeti iz ocjene realizacije preporuka. Postupcima revizije uočili smo slabosti u funkcionisanju internih kontrola koje se odnose na sljedeće:

- dobavljači za servisiranje službenih vozila Komisije uz ispostavljene fakture ne prilažu radne naloge o izvršenoj usluzi;
- potpisani su ugovori za usluge tehničkog pregleda i registracije sa izabranim ponuđačem, ali fakturisanje usluga je u dva navrata vršio drugi dobavljač, po cijenama iz ponude izabranog ponuđača;
- u manjem broju slučajeva, zahtjevi za realizacijom nabavke upućeni su dobavljaču putem elektronske pošte, bez dokaza da je sa slanjem upoznat izvršni zvaničnik koji, prema internim procedurama stvaranja obaveza, odobrava stvaranje obaveza;
- Uz pojedine fakture nedostaju dokumenti o prijemu robe ili usluga, ali su iste unesene u sistem i plaćene.

PREPORUKA 1

Potrebno je uspostaviti praksu prilaganja radnih naloga uz fakture o servisiranju vozila kao dokaza o izvršenoj usluzi od strane dobavljača. Također je neophodno da se izdavanje narudžbenice vrši u skladu sa internim procedurama stvaranja obaveza, te prije plaćanja osigurati potvrdu da su izvršene isporuke roba i usluga.

¹ Predsjedništvo BiH, na osnovu Aneksa VIII Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, od 2001. godine utvrđuje osnovne principe i ciljeve djelovanja Komisije, reguliše organizaciona pitanja neophodna za postupanje u realizaciji uloge Komisije, utvrđuje primarne zadatke i ovlaštenja, vrijeme za koje se imenuju članovi Komisije, te definiše druga pitanja značajna za Komisiju

² Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

³ Službeni glasnik BiH, broj 49/12 i 69/12

3.2 Finansijsko upravljanje i kontrola

Sistem finansijskog upravljanja i kontrole nije u potpunosti implementiran u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH⁴, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. U toku revizije prezentiran nam je dokument sa novom procjenom pojedinih poslovnih procesa, prilagođen novim potrebama Komisije koje su proizašle iz nove organizacije, koji nije razmatran i usvojen kao konačan i na osnovu kog bi se nastavile aktivnosti na donošenju registra rizika.

Komisija je popunila obrazac Godišnjeg izvještaja o finansijskom upravljanju i kontroli za 2018. godinu i dostavila ga Centralnoj harmonizacijskoj jedinici u propisanom roku. U Izvještaju su navedene mjere koje Komisija planira preduzeti po svakoj od komponenti COSO modela.

PREPORUKA 2

Komisija je dužna da okonča aktivnosti na mapiranju poslovnih procesa, utvrdi rizike i sačini registar rizika te nastavi aktivnosti upravljanja rizicima u skladu sa zahtjevima za uspostavljanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

4. BUDŽET

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2018. godinu⁵, Komisiji su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 1.417.000 KM i dinamika od 31 zaposlenog. Pored sredstava budžeta, Komisija je raspolagala sredstvima novčanih donacija u iznosu od 770.547 KM, te je ukupan korigovani budžet iznosio 2.187.547 KM. Ukupno izvršenje budžeta za 2018. godinu iznosilo je 1.812.975 KM, od čega su budžetska sredstva 1.257.035 KM, a donacije 555.940 KM.

Komisija je izvršila prestrukturisanje rashoda budžeta koje je odobrilo Ministarstvo finansija i trezora BiH, prema kojima je izvršena izmjena strukture rashoda unutar odobrenog budžeta. Prestrukturisanjem u ukupnom iznosu od 32.000 KM povećana su sredstva u okviru tekućih izdataka (putni troškovi, izdaci za energiju i komunalne usluge i izdaci za ugovorene i druge posebne usluge), uz smanjenje na ostalim ekonomskim kategorijama u okviru tekućih izdataka. Najveće povećanje sredstava kroz prestrukturisanje odobreno je na poziciji ugovora o privremenim i povremenim poslovima zbog sklapanja ugovora sa dva savjetnika člana Komisije i angažovanje dva arheologa za izradu arheoloških elaborata koji su osnova za izradu odluka o proglašenju nacionalnim spomenikom.

4.1 Program rada i izvještaj o radu

Plan i program rada Komisija je usvojila na sjednici održanoj 22.01.2018. godine. Tom prilikom je Sekretarijat zadužen da od Vijeća ministara BiH zatraži pomoć u kadrovskom i materijalnom osposobljavanju (pribavljanje saglasnosti za novo zapošljavanje i osiguranje adekvatnog prostora za rad u cilju rješavanja peticija iz prethodne godine). Izvještaj o radu Komisije usvojen je na sjednici Komisije koja je održana 27.02.2019. godine. U Izvještaju o radu navedeno je da je broj razmatranih prijedloga odluka povećan u odnosu na plan, navedeni su podaci o ostalim aktivnostima Komisije, te zaključci koji su neophodni da bi se ispunio mandat definisan

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13)

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 08/18

Aneksom 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH. U zaključcima je, između ostalog, navedeno da je neophodno da se realizuje odobrena sistematizacija radnih mjesta i da se Komisiji osigura odgovarajući prostor za rad i unaprijedi i osavremeni oprema za rad.

5. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Komisija je sačinila Godišnji finansijski izvještaj za 2018. godinu i dostavilo ga nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku.

Analizom bilješki uz finansijske izvještaje konstatovano je da su data kratka obrazloženja godišnjeg izvršenja budžeta, sa osvrtom na razloge niske realizacije na pozicijama bruto plaća i naknada, bez obrazloženja za bilansne pozicije navedene u bilansu stanja.

5.1 Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama - zbirno, u periodu od 01.01. do 31.12.2018. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 1.812.975 KM, što je u odnosu na rashode planirane korigovanim budžetom za 2018. godinu manje za 374.572 KM.

Značajni rashodi iz budžeta odnose se na: bruto plaće (926.587 KM), naknade zaposlenih (58.597 KM), izdatke telefonskih i poštanskih usluga (19.593 KM), putne troškove (41.338 KM), unajmljivanje imovine (24.025 KM), izdatke za upotrebu vozila (7.449 KM) i ugovorene i druge posebne usluge (168.893 KM).

Ostali značajni rashodi odnose se na novčane donacije (555.940 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

5.1.1 Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2018. godine iskazane su u iznosu od 926.589 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 531.639 KM, a porezi i doprinosi 394.247 KM. Bruto plaće i naknade su veće u odnosu na prethodnu godinu za 162.696 KM, što je rezultat povećanja prosječnog broja zaposlenih uslijed izmjene statusa članova Komisije u odnosu na prethodnu godinu. Da podsjetimo, dva člana Komisije su u stalnom radnom odnosu od 01.07.2017. godine, a treći član je od 20.01.2018. godine angažovan sa punim radnim vremenom⁶. Prosječan broj zaposlenih za koje su isplaćene bruto plaće u Komisiji bio je 25.

Postupcima revizije utvrđeno je da tokom godine nisu izmijenjene odredbe Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH kojom bi se uredilo pitanje obračuna plaća za članove Komisije. U Izvještaju o reviziji za 2017. godinu konstatovano je da je obračun plaće zasnovan na odredbama Odluke Predsjedništva BiH o izmjenama i dopunama Odluke o Komisiji⁷, kojom je utvrđeno da je rang članova Komisije analogan rangu ombudsmena za zaštitu ljudskih prava u Bosni i Hercegovini. Tom analogijom su za obračun plaća članovima Komisije primijenjene odredbe Zakona o plaćama u institucijama BiH i određen koeficijent koji je utvrđen za obračun plaće imenovanih osoba u nezavisnim institucijama, iako u primijenjenom članu Zakona o plaćama nisu pobrojani članovi Komisije. Prema usmenim informacijama, inicijativa Komisije za

⁶ Od zasnivanja radnog odnosa u Komisiji (01.07.2017. godine), jedan član je angažovan na 50% radnog vremena

⁷ Odluka Predsjedništva BiH broj 01-50-1-2297-51/17 od 27.06.2017. godine (Službeni glasnik broj 1/02, 50/17)

izmjenu Zakona o plaćama u institucijama BiH nije razmatrana, te u članu Zakona o plaćama u institucijama BiH kojim su pobrojane imenovane osobe u nezavisnim institucijama nisu navedeni članovi Komisije.

Naš stav o primjeni propisa koji treba da se primjenjuju prilikom obračuna plaća je naveden u izvještaju za prethodnu godinu. Još jednom ističemo da je neprihvatljivo da se za obračun plaća primjenjuju odluke institucije koja, uz svo uvažavanje, nije nadležna za donošenje propisa o plaćama i naknadama, a da se pritom derogiraju zakonske odredbe i propisi kojima je uređena oblast plaća i naknada. Napominjemo da se obračun plaća i naknada vrši kroz centralizovani obračun i isplatu plaća u Ministarstvu finansija i trezora BiH, koje je istovremeno nadležno i za nadzor nad primjenom Zakona o plaćama u institucijama BiH.

PREPORUKA 3

Komisija treba kod nadležnih institucija ponovo inicirati izmjene Zakona o plaćama u institucijama BiH. Nadležne institucije, prije svega Ministarstvo finansija i trezora BiH, trebaju aktivnije pristupiti problemu izmjene propisa čije praćenje i provođenje je u njihovoj nadležnosti ili, u protivnom, obustaviti isplate koje nisu usklađene sa Zakonom.

5.1.2 Izdaci po osnovu ugovora za privremene i povremene poslove

Izdaci po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima realizovani su u 2018. godini u neto iznosu od 102.993 KM. Planirani budžet za ove namjene, nakon odobrenog prestrukturisanja, iznosio je 21.000 KM, što ukazuje na potrebu unapređenja procesa planiranja stvarnih potreba za angažovanjem izvršilaca putem ugovora o privremenim i povremenim poslovima kao i stvaranje uslova da se poslovi putem ugovora svedu na najmanju moguću mjeru, korišćenjem zakonski propisanih mogućnosti za zapošljavanje.

U toku godine angažovano je ukupno 19 izvršilaca, od čega je najveći broj izvršilaca angažovan u kontinuitetu tokom godine (npr. dva izvršioca po 12 mjeseci, tri izvršioca po 11 mjeseci, tri izvršioca po devet mjeseci, dva izvršioca po šest mjeseci), dok su ostali izvršioci angažovani povremeno u toku godine ili kao zamjena za zaposlene na bolovanju.

Postupcima revizije utvrđeno je da se od tri ugovora o privremenim i povremenim poslovima dva odnose na radna mjesta koja su predviđena sistematizacijom (savjetnik člana Komisije) i za koje je Komisija tražila saglasnost za popunjavanje i raspisivanje javnog oglasa. Ostali poslovi se po opisu ne mogu identifikovati kao poslovi sistematizovanih radnih mjesta, ali smo uočili da su za njihovo obavljanje izvršioci angažovani u kontinuitetu tokom godine, te isti po suštini i formi nisu ugovori o privremenim i povremenim poslovima.

Ostali nedostaci u sadržaju potpisanih ugovora se odnose na datum zaključivanja ugovora (jedan je zaključen retroaktivno, a kod dva su pogrešno navedeni datumi od kada su na snazi), navođenja različitog perioda probnog rada u odnosu na javni oglas, te kod izvještaja o radu angažovane osobe, koji nije potpisan od strane ovlaštenog saradnika.

PREPORUKA 4

Komisija treba zaključivati ugovore o privremenim i povremenim poslovima za poslove koji se obavljaju sezonski ili jednokratno, a ne za poslove koji imaju trajni karakter. Potrebno je da Komisija, u okviru planirane dinamike zapošljavanja, realizuje aktivnosti koje će omogućiti da se obavljanje poslova iz nadležnosti Komisije realizuju u okviru sistematizovanih radnih mjesta, a ne putem ugovora o povremenim i privremenim poslovima.

5.1.3 Novčane donacije

Ukupna vrijednost sredstava koja su planirana za realizaciju programa finansiranjem iz sredstava novčanih donacija iznosi 770.547 KM. Ukupna realizacija novčanih donacija u 2018. godini iznosila je 555.940 KM, što u odnosu na raspoloživa sredstva iznosi 72%. Značajniji izdaci realizovani u okviru novčanih donacija odnose se na ostale nespomenute usluge (497.069 KM), ugovore o djelu (28.800 KM) i ugovore o privremenim i povremenim poslovima (14.424 KM). Kao ostale nespomenute usluge knjiženi su izdaci po osnovu radova na krovu i enterijeru Zemaljskog muzeja i nabavku opreme za restauraciju (485.451 KM), te izrada glavnog projekta u okviru novčane donacije namijenjene za rimske mozaike u Skelanima (8.658 KM).

5.1.3.1 Ugovori o privremenim i povremenim poslovima

Komisija je, kao i prethodnih godina, za realizaciju projekata koji se finansiraju iz donatorskih sredstava zaključila ugovore sa stalno zaposlenima. Ukupan iznos izdataka iznosi 14.424 KM i manji je u odnosu na prethodnu godinu. Ugovori o privremenim i povremenim poslovima zaključeni su sa 14 zaposlenih u okviru dvije donacije (programa posebnih namjena). Ponovo ističemo da je neprihvatljiva praksa da se za realizaciju programa iz donatorskih sredstava zaključuju ugovori sa stalno zaposlenima. Obrazloženje da je odluka o formiranju tima za realizaciju programa donesena 2015. godine i da je njom definisana naknada ne može se prihvatiti kao zadovoljavajući argument za nastavljavanje prakse zaključivanja ugovora o privremenim poslovima sa stalno zaposlenima.

PREPORUKA 5

Potrebno je da Komisija obustavi praksu zaključivanja ugovora privremenog karaktera sa stalno zaposlenima.

5.2 Pregled prihoda i primitaka

U pregledu prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama u periodu od 01.01. do 31.12.2018. godine, ukupno ostvareni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 604.923 KM koji nisu planirani budžetom, a odnose se na primljene novčane donacije.

5.3 Bilans stanja

U bilansu stanja na 31.12.2018. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 89.052 KM. Ukupne obaveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 269.466 KM.

Značajne stavke bilansa stanja odnose se na kratkoročna potraživanja (8.008 KM), neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (81.044 KM), obaveze prema dobavljačima (73.051 KM), ostale kratkoročne obaveze (30.342 KM) i obaveze prema zaposlenima (85.029 KM).

Komisija je izvršila popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza, te sitnog inventara i materijala na 31.12.2018. godine.

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

5.3.1 Popis sredstava i obaveza

Komisija je izvršila popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza na 31.12.2018. godine.

Postupcima revizije utvrđeni su nedostaci prilikom popisa sredstava i obaveza koji su vrlo slični nedostacima iz prethodnog perioda;

- Nisu osigurane formalno-pravne pretpostavke za provođenje popisa, koje su propisane u aktima nadležnih institucija (nije donesena odluka o redovnom godišnjem popisu, nije izrađen plan popisa sa rokovima, nije popisani sitan inventar).
- Nakon obavljenog popisa nisu utvrđeni uzroci nastanka manjka stalnih sredstava, odgovornost i eventualna naknada štete, a na osnovu prijedloga Komisije za popis donesena je odluka o isknjiženju manjka sredstava iz poslovnih knjiga Komisije. Sadašnja vrijednost manjka sredstava nije materijalno značajna, ali se stiče utisak da je isknjiženje manjka, bez utvrđivanja razloga i odgovornosti, postalo uobičajena praksa u Komisiji.

PREPORUKA 6

Komisija je dužna ispitati uzroke nastanka manjkova i donijeti odgovarajuće odluku o načinu njihovog isknjiženja.

5.4 Pregled dinamike zapošljavanja

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2018. godinu Komisiji je odobren broj od 31 zaposlenog. Komisija je 31.12.2018. godine imala 27 zaposlenih, od čega su dva na određeno vrijeme.

Komisija je u toku godine primila jednog savjetnika člana Komisije i jednog zaposlenika u radni odnos na određeno vrijeme. Prijem zaposlenika u radni odnos na određeno vrijeme izvršen je nakon objave javnog oglasa na web stranici Komisije, a nakon provedene procedure izbora vanjskog saradnika sklopljen je ugovor o obavljanju privremenih i povremenih poslova, a zatim ugovor o radu na određeno vrijeme u trajanju od tri mjeseca. Savjetnik člana Komisije je u

radnom odnosu na određeno od 01.12.2018. godine, a do tada je obavljao poslove putem ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima.

Na osnovu podataka iz COIP-a⁸, utvrdili smo da je jedan član Komisije u toku godine ispunio uslove za starosnu penziju. Prema Zakona o radu u institucijama BiH⁹, radni odnos prestaje kada zaposlenik navrši 65 godina života ili 40 godina staža osiguranja, nezavisno od godina života – danom donošenja rješenja. Na osnovu Odluke o Komisiji i njenim izmjenama¹⁰, Predsjedništvo BiH imenuje članove Komisije u statusu imenovanih osoba, bez javnog konkursa i na mandat od pet godina, uz mogućnost reizbora. U pomenutim aktima i u Poslovniku o radu Komisije¹¹ nisu utvrđeni uslovi za razrješenje članova Komisije u slučajevima ispunjenja naprijed spomenutih uslova iz Zakona o radu u institucijama BiH. Na osnovu odluka o Komisiji, član Komisije može zasnovati radni odnos, što je utvrđeno i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji kojim je uređeno da domaći članovi Komisije zasnivaju radni odnos u Komisiji dok im traje mandat. Iz svega navedenog proizilazi da se na članove Komisije, kada su u pitanju radni odnosi, mogu primijeniti odredbe Zakona o radu u institucijama BiH.

PREPORUKA 7

Potrebno je da Komisija dostavi informaciju Predsjedništvu BiH, kao instituciji nadležnoj za imenovanje njenih članova, o ispunjenju uslova za prestanak radnog odnosa jednog člana Komisije.

6. JAVNE NABAVKE

Komisija je donijela Plan javnih nabavki za 2018. godinu kako je propisano Zakonom o javnim nabavkama¹² te izmjene Plana u skladu sa naknadno iskazanim potrebama. Za postupke javnih nabavki su, odlukom izvršnog zvaničnika, formirane komisije koje provode postupke javnih nabavki. Rokovi pokretanja procedura uglavnom su pratili planirane, osim kod nabavke uredskog i potrošnog materijala koji je planiran u prvom, a pokrenut u zadnjem kvartalu 2018. godine.

Prema prezentovanim podacima, Komisija je u 2018. godini provela devet postupaka javnih nabavki iz tekućih izdataka (tri otvorena, pet konkurentskih i jedan pregovarački postupak). Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosila je 594.811 KM (bez PDV-a).

Navodimo opća zapažanja i slabosti uočene tokom revizije procesa javnih nabavki:

- Usluge hotelskog smještaja nisu planirane niti je proveden postupak javnih nabavki, a realizovani iznos izdataka je vrijednosno u okvirima direktnog sporazuma i plaćen je žiralno.
- Prilikom provođenja postupaka javne nabavke putem konkurentskog postupka, zahtjev nije upućen na minimalno tri adrese. Radi se o postupcima nabavke usluga lektorisanja (12.300 KM), kompjuterskog i uredskog materijala (9.954 KM) i goriva (6.751 KM) koji

⁸ COIP - Centralizovani obračun i isplata plaća

⁹ Član 71. stav (1) tačka a) alineja 1) Zakona o radu u institucijama BiH (Službeni glasnik BiH, broj 26/04, 07/05, 48/05, 60/10, 32/13 i 93/17)

¹⁰ Odluka o Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika i izmjene i dopune (Službeni glasnik BiH broj 1/02, 10/02, 42/16 i 50/17)

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj 47/16

¹² Službeni glasnik BiH, broj 39/14

su objavljeni putem portala javnih nabavki, čime je zadovoljen zahtjev u pogledu transparentnosti.¹³

- U dokumentima koji se odnose na pojedine nabavke utvrdili smo greške tehničke prirode: planirani iznos u odluci o pokretanju postupka ne odgovara iznosu u obavještenju, u izvještaju o postupku nabavke naveden je drukčiji period trajanja okvirnog sporazuma u odnosu na potpisani okvirni sporazum, u okvirnom sporazumu se navodi odluka o dodjeli ugovora iz 2016. godine (postupak je proveden u 2018. godini), u tenderskoj dokumentaciji i obavještenju o nabavci navedena opcija plaćanja avansa, a isto nije sadržano u nacrtu ugovora i potpisanom ugovoru i dobavljaču nije ni izvršeno plaćanje avansa.

6.1 Nabavka radova za restauraciju krova Zemaljskog muzeja

Izbor dobavljača za radove na restauraciji krova Zemaljskog muzeja proveden je putem otvorenog postupka u kome je dostavljena jedna ponuda, čija je vrijednost veća od planirane vrijednosti u tenderskoj dokumentaciji (260.000 KM bez PDV-a). Radovi su financirani iz sredstava novčanih donacija, u okviru kojih je bilo raspoloživih sredstava za prihvatanje tako dostavljene ponude. Sa dobavljačem je zaključen ugovor u vrijednosti od 285.500 KM (bez PDV-a). Plaćanje avansa je izvršeno prije dostavljanja bankarske garancije dobavljača, koja je postavljena kao uslov za uplatu avansa.

PREPORUKA 8

Komisija treba da se pridržava odredbi navedenih u tenderskoj dokumentaciji i realizuje obaveze nakon ispunjenja uslova od strane dobavljača u pogledu dostavljanja garancije.

¹³ Iznosi su iskazani bez PDV-a

7. KOMENTARI

Komisija je u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvještaja o reviziji za 2018. godinu. U komentarima su navedena neslaganja sa datim preporukama koje se odnose na aktivnosti u vezi sa Zakonom o plaćama u institucijama BiH (preporuka 3) i statusom člana Komisije koji ispunjava uslove za penzionisanje (preporuka 7), te je naveden stav Komisije da treba izmijeniti preporuku 3 na način da sadrži samo aktivnosti koje treba preduzeti Komisija, a preporuku 7 brisati iz Izvještaja.

Uz navedene komentare nisu dostavljeni novi dokazi, a obrazloženja koja su dostavljena u komentarima su bila poznata tokom revizije i detaljno su opisana u Izvještaju, zbog čega nisu uticala na izmjenu nalaza i preporuka. Dodatna pojašnjenja komentara Komisije i razlozi zbog kojih nisu prihvaćeni navedena su u odgovoru na dostavljene komentare na Nacrt izvještaja o reviziji, koji je dostavljen rukovodstvu Komisije uz konačan Izvještaj o reviziji za 2018. godinu. Na osnovu navedenog, ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o reviziji za 2018. godinu.

Vođa tima za finansijsku reviziju

Snježana Baštinac, viši revizor, v.r.

Rukovodilac Odjela za finansijsku reviziju

Miro Galić, viši revizor, v.r.

Članovi tima za finansijsku reviziju

Fatima Mehanović, revizor, v.r.

Adnan Muharemagić, revizor, v.r.

Rukovodilac Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvaliteta finansijske revizije

Dragoljub Kovinčić, viši revizor, v.r.

Prilozi

Tabela I – Pregled rashoda budžeta za 2018. godinu

Tabela II – Bilans stanja na 31.12.2018. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda budžeta za 2018. godinu

Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika BiH

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet (2+3)	Izvršenje budžeta	Procenat 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	1.412.000	0	1.412.000	1.252.037	89
Bruto plaće i naknade	1.038.000		1.038.000	926.587	89
Naknade troškova zaposlenih	86.000	-16.000	70.000	58.597	84
Putni troškovi	35.000	9.000	44.000	41.338	94
Izdaci telefonskih i pošt. usluga	25.000	-3.500	21.500	19.593	91
Izdaci za energiju i kom. usluge	0	2.000	2.000	1.758	88
Nabavka materijala	14.000		14.000	2.864	20
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	11.000	-3.000	8.000	4.356	54
Unajmljivanje imovine i opreme	28.000	-2.000	26.000	24.025	92
Izdaci za tekuće održavanje	14.000	-7.500	6.500	2.011	31
Izdaci za osiguranje	4.000		4.000	2.015	50
Ugovorene i druge posebne usluge	157.000	21.000	178.000	168.893	95
2. Kapitalni izdaci	5.000	0	5.000	4.998	100
Nabavka zemljišta			0		
Nabavka građevina			0		
Nabavka opreme	5.000		5.000	4.998	100
Nabavka ostalih stalnih sredstava			0		
Rekonstrukcija i investiciono održ.			0		
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
4. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
5. Novčane donacije	0	770.547	770.547	555.940	72
Donacija Kemal Uzun		43.885	43.885	0	0
Fondacija američkog ambasadora		74	74	0	0
Biblioteka Komisije		96	96	0	0
Restauracija Jevrejsko groblje		15	15	0	0
Donacija "IPA ADRIATIC"		24.285	24.285	0	0
Most na Žepi		4.000	4.000	0	0
Crveni krst		22.392	22.392	0	0
Rehabilitacija krova Zemaljskog muzeja		11.108	11.108	0	0
Restauracija zbirki Zemaljskog muzeja		650.514	650.514	541.762	83
Skelani		8.658	8.658	8.658	100
Moja BiH - moje naslijeđe		5.520	5.520	5.520	100
6. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
7. Ukupno (1+2+3+4+5+6)	1.417.000	770.547	2.187.547	1.812.975	83

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo _____ 2019. godine.

Izvršni zvaničnik:

Mirzah Fočo

Bilans stanja na 31.12.2018. godine

Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika BiH

Tabela II

Opis	31.12.2018.	31.12.2017.	Procenat 2/3*100
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	8.008	50.361	16
Novčana sredstva		3.305	0
Kratkoročna potraživanja	8.008	47.056	17
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	81.044	82.951	98
Stalna sredstva	604.729	589.280	103
Ispravka vrijednosti	523.685	506.329	103
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	81.044	82.951	98
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	89.052	133.312	67

3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	188.422	132.269	142
Kratkoročne tekuće obaveze	103.393	31.729	326
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obaveze prema zaposlenima	85.029	85.412	100
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja		15.128	0
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obaveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	81.044	82.951	98
Izvori sredstava	81.044	82.951	98
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	269.466	215.220	125
------------------------------	----------------	----------------	------------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika neće biti uravnotežen (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo _____ 2019. godine.

Izvršni zvaničnik:
Mirzah Fočo

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Komisija) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2018. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH (protokol Ministarstva finansija i trezora BiH broj 01-08-02-1-1515-1/15 od 04.02.2015. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa u skladu sa Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2018. godinu (Službeni glasnik BiH broj 8/18) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Komisije.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa tako i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, _____

Izvršni zvaničnik:

Mirzah Fočo